

**ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ВИННИЧЕНКА**

Факультет Фізичного виховання

Кафедра Теорії та методики олімпійського і професійного спорту

АДАПТИВНИЙ СПОРТ

2020 – 2021 навчальний рік

Силабус це персоніфікована програма викладача для навчання студентів з кожного предмета, що оновлюється на початок кожного навчального року.

Силабус розробляється відповідно до освітньо-професійної програми підготовки фахівця відповідного рівня та згідно навчального і робочого навчального планів, з врахуванням логічної моделі викладання дисципліни.

Силабус розглянутий на засіданні кафедри теорії та методики олімпійського і професійного спорту.

Протокол від «1» вересня 2021 року № 1
В.о. Завідувач кафедри _____ (В.А. Бабаліч)
(підпис) (ініціали та прізвище)

**Розробник: кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії та методики олімпійського і професійного спорту
Бабаліч В.А.**

Ел. адреса: Електронна адреса: vikababalich@meta.ua

Інша контактна інформація: Моб. тел. +380663219301

2. Опис навчальної дисципліни

Назва дисципліни:	Адаптивний спорт
Спеціальність:	017 Фізична культура і спорт
Освітньо-професійна програма:	Фізична культура і спорт
Рівень вищої освіти:	Перший бакалаврський рівень
Форма навчання:	Денна
Курс:	4
Семестр:	8

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни
Тип дисципліни	Нормативна
Кількість кредитів –	3
Блоків (модулів) –	2
Загальна кількість годин –	90
Тижневих годин для денної форми навчання:	4
Лекції	18год.
Практичні, семінарські	18год.
Лабораторні	-
Самостійна робота	54 год.
Індивідуальне науково-дослідне завдання (есе, аналітичний звіт, тези тощо)	назва, год.
Вид підсумкового контролю:	залік
Сторінка дисципліни на сайті університету	http://moodle.kspu.kr.ua/course/view.php?id=615
Зв'язок з іншими дисциплінами.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Історія фізичної культури. Повний курс. 2. Олімпійський і професійний спорт. Повний курс. 3. Психологія спорту (тема: Психологічний аналіз навчання. Посібник вчителя: «Психолого-педагогічні основи фізичного виховання», теми: 1. Формування особливості учня на заняттях фізкультури; 2. Виховна робота в колективі фізичної культури; 3. Принципи навчання фізичним вправам). 4. Теорія і методика фізичного виховання

3-4. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: під час вивчення предмету «Адаптивний спорт» студенти ознайомлюються зі структурою та особливостями організації адаптивного спорту, специфікою проведення та різновидами змагань.

Завдання:

1. Ознайомитися з загальною характеристикою адаптивного спорту, з формуванням та діяльністю організаційних структур адаптивного спорту.
2. Вивчити термінологічну базу паралімпійського спорту.
3. Ознайомитись зі структурою міжнародного паралімпійського комітету та його основними завданнями, а також президентами, які очолювали комітет.
4. Ознайомитись з історією виникнення Паралімпійських ігор.
5. Ознайомитись з розвитком паралімпійського спорту в Україні і в Кіровоградській області.
6. Ознайомитись з видами спорту, які включені до літніх і зимових Паралімпійських ігор.
7. Вивчити класифікації спортсменів у паралімпійському спорті.
8. Ознайомитись з особливостями підготовки і організації ігор.
9. Мати уявлення про загальну характеристику та особливості класифікації у дефлімпійському спорті і Спеціальних Олімпіадах.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:**

1. Історію розвитку міжнародного Адаптивного спорту.
2. Історія розвитку Адаптивного спорту в Україні і в Кіровоградській області
3. Особливості організації і проведення Паралімпійських ігор.
4. Особливості класифікації спортсменів інвалідів за нозологіями та класами.
5. Особливості видів спорту, якими займаються спортсмени-інваліди.
6. Особливості проведення Спеціальних Олімпіад і Дефлімпійських ігор.
7. Тенденції розвитку спорту інвалідів.

Вміти:

1. На основі знань хронології подій з налагодження співробітництва України з Паралімпійським комітетом аналізувати історію розвитку міжнародного адаптивного спорту.
2. Уміти використовувати у подальшій роботі знання законів України, щодо життя та навчально-реабілітаційних знань інвалідів.
3. Уміти аналізувати історію розвитку Адаптивного спорту Кіровоградської області.
4. Знати особливості організації та проведення Паралімпійських Ігор.
5. Вміння класифікувати спортсменів-інвалідів згідно міжнародної класифікації спортсменів-інвалідів за нозологіями та спортивними класами.
6. Характеризувати особливості національних видів спорту, якими займаються спортсмени-інваліди.
7. Аналізувати особливості видів спорту, що входять до Паралімпійських ігор.

У результаті вивчення навчальної дисципліни у студента мають бути сформовані такі *компетентності*:

Загальні компетентності

1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.

2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.
3. Здатність працювати в команді.
4. Здатність планувати та управляти часом.
5. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
6. Навички міжособистісної взаємодії.
7. Здатність бути критичним і самокритичним.
8. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
9. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Спеціальні компетентності

1. Здатність забезпечувати формування фізичної культури особистості.
2. Здатність проводити тренування та супроводження участі спортсменів у змаганнях.
3. Здатність визначати заходи з фізкультурно-спортивної реабілітації та форми адаптивного спорту для осіб, що їх потребують.
4. Здатність зміцнювати здоров'я людини шляхом використання рухової активності, раціонального харчування та інших чинників здорового способу життя.
5. Здатність до розуміння ретроспективи формування сфери фізичної культури і спорту.
6. Здатність застосовувати знання про будову та функціонування організму людини.
7. Здатність здійснювати навчання, виховання та соціалізацію людини у сфері фізичної культури і спорту, застосовуючи різні педагогічні методи та прийоми.
8. Здатність аналізувати прояви психіки людини під час занять фізичною культурою і спортом.
9. Здатність використовувати спортивні споруди, спеціальне обладнання та інвентар.
10. Здатність застосовувати сучасні технології управління суб'єктами сфери фізичної культури і спорту.

Програмні результати навчання:

1. Здатність до безперервного професійного розвитку.
2. Здійснювати аналіз суспільних процесів у сфері фізичної культури і спорту, демонструвати власне бачення шляхів розв'язання існуючих проблем.
3. Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне та самокритичне мислення.
4. Засвоювати нову фахову інформацію, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.
5. Здійснювати навчання руховим діям та розвиток рухових якостей людини в умовах різних форм організації занять фізичними вправами.
6. Здійснювати заходи з підготовки спортсменів, організації й проведення спортивних змагань.
7. Демонструвати готовність до зміцнення особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини та інших чинників здорового способу життя, проведення роз'яснювальної роботи серед різних груп населення.
8. Обґрунтовувати вибір заходів з фізкультурно-спортивної реабілітації та адаптивного спорту.
9. Аналізувати процеси становлення та розвитку різних напрямів спорту, олімпійського руху та олімпійської освіти на міжнародному та національному рівнях.

10. Використовувати засвоєнні уміння і навички занять популярними видами рухової активності оздоровчої спрямованості.
11. Визначати функціональний стан організму людини та обґрунтовувати вибір засобів профілактики перенапруження систем організму осіб, які займаються фізичною культурою і спортом.
12. Аргументувати управлінські рішення для вирішення проблем, які виникають в роботі суб'єктів фізичної культури і спорту; мати навички лідерства.

Знання:

31 Концептуальні знання, набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень.

32 Критичне осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності.

Уміння:

У1 Розв'язання складних непередбачуваних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та навчання, що передбачає збирання та інтерпретацію інформацію інформації (даних), вибір методів та інструментальних засобів, застосування інноваційних заходів.

Комунікація:

K1 Донесення до фахівців і нефахівців інформації ідей, проблем, рішень та власного досвіду в галузі професійної діяльності.

K2 Здатність ефективно формувати комунікативну стратегію.

Автономія і відповідальність:

AB1 Управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах

AB2 Відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності.

5. Зміст дисципліни. Календарно-тематичний план

Тиж. / дата/ год.	Тема, план	Форма діяльності (заняття)	Література ресурси в Інтернеті	Самостійна робота, завдання, год.	Вага оцінки	Термін виконання
Тиж. 1. 01.09- 03.09 2 акад. год.	Тема 1. Соціальні аспекти функціонування адаптивного спорту План 1. Передумови зародження адаптивного спорту. 2. Фактори розвитку адаптивного спорту. 3. Мета, завдання, принципи функції адаптивного спорту. 4. Напрями розвитку	Лекція	Дистанційний курс: http://moodle.kspu.kr.ua/course/view.php?id=615	Ознайомлення зі змістом предмету та Силабусом 2 год		Тиж. 1. 01.09-03.09

	адаптивного спорту. 5. Адаптивний спорт у міжнародній Олімпійській системі.					
Тиж. 2. 06.09-11.09 2 акад. год.	Тема 1. Соціальні аспекти функціонування адаптивного спорту План 1. Передумови зародження адаптивного спорту. 2. Фактори розвитку адаптивного спорту. 3. Мета, завдання, принципи функції адаптивного спорту. 4. Напрями розвитку адаптивного спорту. 5. Адаптивний спорт у міжнародній Олімпійській системі.	Практичне заняття	Література: 1; 2; 5; 10; 25; 26. Інформаційні ресурси: 1,2	Опрацювання літературних джерел, підготуватись до усної відповіді на практичному занятті, підготувати презентацію 2 год	10 балів	Тиж. 2. 06.10-13.09
Тиж. 3. 13.09-17.09 2 акад. год.	Тема 2. Історія розвитку паралімпійського руху. План 1. Зародження міжнародного спортивного руху інвалідів. 2. Етапи становлення паралімпійського руху. 3. Характеристика Сток-Мандевільського періоду. 4. Характеристика I-III Паралімпійських періодів.	Лекція	Література: 35; 36; 38; 15; 1-5 Інформаційні ресурси: 1 -7	Повторення матеріалу суміжного з темою лекції (міжкурсові дисциплінарні зв'язки та внутрідисциплінарні зв'язки), 2 год		Тиж. 3. 13.09-17.09
Тиж. 3. 13.09-17.09 2 акад. год.	Тема 2. Історія розвитку паралімпійського руху. План 1. Зародження міжнародного спортивного руху інвалідів. 2. Етапи становлення паралімпійського руху. 3. Характеристика Сток-	Практичне заняття	Література: 35; 36; 38; 15; 1-5 Інформаційні ресурси: 1 -7	Опрацювання літературних джерел, підготуватись до усної відповіді на практичному занятті, Підготувати реферат 2 год	10 балів	Тиж. 3. 13.09-17.09

	Мандевільського періоду. 4. Характеристика I-III Паралімпійських періодів.				
Тиж. 4. 20.09-24.09 2 акад. год.	Тема 3. Діяльність міжнародних організацій в адаптивному спорті. План 1. Міжнародний паралімпійський комітет. 2. Історія виникнення та напрями діяльності міжнародних організацій в адаптивному спорті. 3. Структура, мета, завдання, принципи функціонування міжнародних організацій в адаптивному спорті. 4. Структура та основні завдання міжнародного паралімпійського комітету. 5. Президенти Міжнародного паралімпійського комітету. 6. Паралімпійська символіка.	Лекція	Література: 1-5. Інформаційні ресурси: 1-7	Конспект самопідготовки 2 год	Тиж. 4. 20.09-24.09
Тиж. 4. 20.09-24.09 2 акад. год	Тема 3. Діяльність міжнародних організацій в адаптивному спорті. План 1. Міжнародний паралімпійський комітет. 2. Історія виникнення та напрями діяльності міжнародних організацій в адаптивному спорті. 3. Структура, мета, завдання, принципи функціонування міжнародних організацій в адаптивному спорті. 4. Структура та основні завдання міжнародного паралімпійського комітету. 5. Президенти Міжнародного паралімпійського комітету.	Практичне заняття	Література: 1-5. Інформаційні ресурси: 1-7	Опрацювання літературних джерел, підготуватись до усної відповіді на практичному занятті, підготувати повідомлення 2 год	10 балів Тиж. 4. 20.09-24.09

	6. Паралімпійська символіка.					
Тиж. 5. 27.09-01.10 2 акад. год	Тема 4. Сучасні паралімпійські види спорту. План 1. Сучасні паралімпійські види спорту. 2. Зимові види спорту. 3. Літні види спорту.	Лекція	Література: 1; 6;14; 11. Інформаційні ресурси: 1-7	Конспект самопідготовки 2 год		Тиж. 5. 27.09-01.10
Тиж. 5. 27.09-01.10 2 акад. год	Тема 4. Сучасні паралімпійські види спорту. План 1. Сучасні паралімпійські види спорту. 2. Зимові види спорту. 3. Літні види спорту.	Практичне заняття	Література: 1; 6;14; 11. Інформаційні ресурси: 1-7	Усна відповідь на практичному заняття, анотація статті або відповідного розділу у підручнику 2 год	10 балів	Тиж. 5. 27.09-01.10
Тиж. 6. 04.09-08.10 2 акад. год	Тема 5. Матеріально-технічне забезпечення адаптивного спорту. 1. Технічні засоби для виконання рухових дій в положенні сидячі. 2. Засоби протезувальної техніки для занять фізичною культурою і спортом. 3. Технічні засоби для інвалідів з дефектами верхніх кінцівок. 4. Технічні засоби для інвалідів з дефектами нижніх кінцівок. 5. Матеріально-технічне забезпечення адаптивного спорту людей з порушенням зору.	Лекція	Література: 29; 32; 12 Інформаційні ресурси: 1-7	Конспект самопідготовки 2 год		Тиж. 6. 04.09-08.10

Тиж. 6. 04.09-08.10 2 акад. год	Тема 5. Матеріально-технічне забезпечення адаптивного спорту. 1. Технічні засоби для виконання рухових дій в положенні сидячі. 2. Засоби протезувальної техніки для занять фізичною культурою і спортом. 3. Технічні засоби для інвалідів з дефектами верхніх кінцівок. 4. Технічні засоби для інвалідів з дефектами нижніх кінцівок. 5. Матеріально-технічне забезпечення адаптивного спорту людей з порушенням зору.	Практичне заняття	Література: 29; 32; 12 Інформаційні ресурси: 1-7	Усна відповідь на практичному заняття, 2 год	10 балів	Тиж. 6. 04.09-08.10
Тиж. 7. 11.09-15.09 2 акад. год.	Тема 6. Класифікація спортсменів в адаптивному спорті. План 1. Загальна характеристика медичної класифікації. 2. Основні принципи функціональної класифікації Класифікація спортсменів з вадами зору.	Лекція	Література: 23; 35; 36; 38; 15; 1-5 Інформаційні ресурси: 1 -7	Конспект самопідготовки 2 год		Тиж. 7. 11.09-15.09
Тиж. 7. 11.09-15.09 2 акад. год.	Тема 6. Класифікація спортсменів в адаптивному спорті. План 1. Загальна характеристика медичної класифікації. 2. Основні принципи функціональної класифікації Класифікація спортсменів з вадами зору.	Практичне заняття	Література: 23; 35; 36; 38; 15; 1-5 Інформаційні ресурси: 1 -7	Підготувати повідомлення на обрану тему: 1. Класифікація спортсменів з вадами зору. 2. Класифікація спортсменів з порушеннями опорно-рухового апарату. 3. Класифікація спортсменів із наслідками травм і	10 балів	Тиж. 7. 11.09-15.09

				захворювань спинного мозку та наслідками поліомієліту. 4. Класифікація спортсменів з церебральним паралічем. 3 5. Класифікація спортсменів з ампутаціями. 3 6. Класифікація спортсменів з іншими порушеннями опорно-рухового апарату. 2 год		
Тиж. 8. 18.10-22.10 2 акад. год.	Тема 7. Загальна характеристика та особливості організації Дефлімпійського спорту. План 1. Загальна характеристика Дефлімпійського спорту 2. Організаційна структура Дефлімпійських ігор 3. Види спорту на Дефлімпійських іграх 4. Особливості класифікації спортсменів	Лекція	Література: 1-5; 18; 22; 21; 38. Інформаційні ресурси: 1-7	Повторення матеріалу суміжного з темою лекції (міжкурсові дисциплінарні зв'язки та внутрідисциплінарні зв'язки), Конспект самопідготовки 2 год		Тиж. 8. 18.10-22.10
Тиж. 8. 18.10-22.10 2 акад. год.	Тема 7. Загальна характеристика та особливості організації Дефлімпійського спорту. План 1. Загальна характеристика Дефлімпійського спорту 2. Організаційна структура Дефлімпійських ігор 3. Види спорту на Дефлімпійських іграх	Практичне заняття	Література: 1-5; 18; 22; 21; 38. Інформаційні ресурси: 1-7	Розробка презентації 2 год	10 балів	Тиж. 8. 18.10-22.10

	4. Особливості класифікації спортсменів					
Тиж. 9. 25.10-29.10 2 акад. год.	Тема 8. Загальна характеристика та особливості організації Спеціальних Олімпіад План 1. Загальна характеристика Спеціальних Олімпіад 2. Організаційна структура Спеціальних Олімпіад 3. Види спорту на Спеціальних олімпіадах 4. Особливості класифікації спортсменів	Лекція	Література: 1-5; 11; 24; 14. Інформаційні ресурси: 1-7	Повторення матеріалу суміжного з темою лекції (міжкурсові дисциплінарні зв'язки та внутрідисциплінарні зв'язки), Конспект самопідготовки 2 год		Тиж. 9. 25.10-29.10
Тиж. 9. 25.10-29.10 2 акад. год.	Тема 8. Загальна характеристика та особливості організації Спеціальних Олімпіад План 1. Загальна характеристика Спеціальних Олімпіад 2. Організаційна структура Спеціальних Олімпіад 3. Види спорту на Спеціальних олімпіадах 4. Особливості класифікації спортсменів	Практичне заняття	Література: 1-5; 11; 24; 14. Інформаційні ресурси: 1-7	Розробка презентації 2 год.	10 балів	Тиж. 9. 25.10-29.10
Тиж. 10. 01.11-05.11 2 акад. год.	Тема 9. Тенденції розвитку адаптивного спорту. План 1. Моделі змагальної діяльності. 2. Сучасні тенденції розвитку паралімпійського руху. 3. Принципи спортивного паралімпійського руху. 4. Особливості підготовки спортсменів. Види підготовки.	Лекція	Література: 1; 2; 5; 10; 25; 26. Інформаційні ресурси: 1,2	Конспект самопідготовки 2 год		Тиж. 10. 01.11-05.11
Тиж. 10.	Тема 9. Тенденції розвитку адаптивного спорту.	Практичне заняття	Література: 1; 2; 5; 10; 25; 26. Інформаційні ресурси: 1-7	Підготовка термінологічного	5 балів	Тиж. 13. 01.11-05.11

01.11-05.11 2 акад. год.	План 1. Моделі змагальної діяльності. 2. Сучасні тенденції розвитку паралімпійського руху. 3. Принципи спортивного паралімпійського руху. 4. Особливості підготовки спортсменів. Види підготовки. Атестаційний тиждень			словнику курсу. 2 год		
-----------------------------------	--	--	--	--------------------------	--	--

6. Література для вивчення дисципліни.

Навчальні ресурси

Основна

1. Бріскін Ю. Спорт інвалідів: Навч. посіб. – К.:Олімпійська література, 2006. – 263с.
2. Бріскін Ю. Адаптивний спорт. Спеціальні Олімпіади: Навч. посіб. – Львів: Ахіл, 2003. – 128с.
3. Бріскін ЮА. Організаційні основи паралімпійського спорту: Навч. посіб. Львів: Кобзар, 2004. – 180 с.
4. Бріскін ЮА. Теоретико-методичні основи інваспорту. – Львів: Кварт, 2005.– 356 с.
5. Бріскін Ю., Карпенко Л. Волонтерські програми Спеціальних Олімпіад // Оздоровча і спортивна робота з неповносправними. – 2003. – Вип. 1. – С. 20–30.
6. Бріскін Ю., Передерій А., Строкатов В.В. Паралімпійський спорт: Навч. посіб. / За заг. ред. Ю.А. Бріскіна. – Львів: Арал, 2001. – 142 с.
7. Булкин ВА., Мишарина С.Н. Новый метод развития координации движений у инвалидов по зрению // Теория и практика физ. культуры. – 1997. – № 9. – С. 24.
8. Ван дер Стам Б. Допомога дитині при церебральному паралічі. – Львів: Вид. О.О. Василян, 1995. – 30 с.
9. Гузій О.В., Куц О.С. Засоби фізичного виховання у фізичній реабілітації дітей з церебральним паралічем. – Львів: Українські технології, 2002. – 98 с.
10. Евсеев С.П., Шапкова Л.В. Адаптивная физическая культура. – М.: Советский спорт, 2000. – 240 с.
11. Когут. І.О., Карпенко Л.О. Об'єднаний спорт – волонтерські програми Спеціальних Олімпіад // Оздоровча і спортивна робота з неповносправними. – Львів: Кварт, 2005. – С. 84–87.
12. Материально техническое обеспечение адаптивной физической культуры: Учеб. пособ. / Под ред. С.П. Евсеева. – М. Советский спорт, 2000. – 152 с.
13. Мерзлікіна ОА., Куц О.С. Методика використання засобів фізичного виховання в корекції рухової функції підлітків з церебральним паралічем. – Львів: Українські технології, 2002. – 88 с.
14. Мудрік В.І. Спеціальні Олімпіади. Special Olympics. – К.: Нора-принт, 2001. – 52 с.
15. Мудрік В.І. Міжнародний спортивний рух інвалідів. – К.: Нора-принт, 2001.– 38 с.

16. Параолімпіада-2000 – новий крок молодій незалежній державі. – К.: Європа Прінт, 2000. – 48 с.
17. Платонов В.Н., Гуськов С.И. Олимпийский спорт: Учебник: В 2 кн. – К.: Олимпийская литература, 1994. – Кн. 1. – 496 с.
18. Приступа Е.Н. Особенности системы спортивных соревнований инвалидов // Наука в олимпийском спорте. – 2002. – № 2. – С. 36–42.
19. Приступа Е., Болах Е. Виды спорта и тенденции формирования программы соревнований Паралимпийских игр // Наука в олимпийском спорте. – 2003. – № 1. – С. 115–120.
20. Приступа Е., Болах Е. Тенденции развития Паралимпийского спорта // Наука в олимпийском спорте. – 2005. – № 2. – С. 26–33.
21. Рибальченко М.П. Этапы розвитку спортивного руху нечуючих України. – К., 1998. – 64 с.
22. Римар О. Спорт неповносправних: історія та сучасність. – Львів: Вид. центр Нац. ун-ту ім.Івана Франка, 2001. – 56 с.
23. Сладкова НА. Функциональная классификация спортсменов-инвалидов // Адаптивная физ. культура. – 200. – № 2. – С. 61–66.
24. Слиявчук К.П. Перспективы и пути развития программы "Специальная Олимпиада" в Украине // Наука в олимпийском спорте. – 2002. – № 2. – С. 70–78.
25. Сушкевич В.М. Це був тріумф людських спроможностей // Олімпійська арена. – 2001. – Спец. вип. – С. 38–39.
26. Сушкевич В.М. Це були визначальні ігри для паралімпійського спорту // Олімпійська арена. – 2002. – Спец. вип. – С. 36–39.
27. Физическая культура и спорт во вспомогательной школе: Книга для учителя и тренера / Под ред. Ю.И. Висковатова. – О., ЮУПУ, 1998. – 204 с.
28. Чудная Р.В. Адаптивное физическое воспитание. – К.: Наук, дуика, 2000. – 360 с.
29. Шинкарук О., Радченко Л., Борисова О. Развитие спорта инвалидов в различных регионах Украины // Наука в олимпийском спорте. – 2002. – № 2. – С. 12–16.
30. Энциклопедия олимпийского спорта / Под ред. В.Н. Платонова. Т.2. – К.: Олимпийская литература, 2004. – 584 с.

Допоміжна

31. Валеев Н., Захарова Л., Ганзина Н. Поиск новых форм физкультурно-рекреативной деятельности в процессе реабилитации инвалидов с последствиями детско- го церебрального паралича // Человек в мире спорта: новые идеи, технологии, перспективы. Тез. докл. Междунар. конгр. – Т. 2. – 1998. – С. 524–525.
32. Верхало Ю.Н. Усовершенствование технических средств для реабилитационного спорта инвалидов // Проблемы соревновательной деятельности. Тез. докл. межобластной науч.-практ. конф. – Харьков, 1990. – С. 95–96.
33. Григоренко В.Г., Глоба А.П. Организация спортивно-массовой работы с лицами, имеющими нарушения функций спинного мозга: Метод. реком. – М.: Советский спорт, 1991. – 46 с.
34. Методические рекомендации для врачей областных центров "Инваспорт", тренеров и инструкторов по физической культуре, осуществляющих медицинский контроль и ведущих оздоровительную и спортивную работу среди спортсменов-инвалидов по зрению. – К. 1997. – 56 с.
35. Мудрик В.І. Історичні особливості виникнення деяких назв міжнародних організацій спорту інвалідів // Оздоровча і спортивна робота з неповносправними. – Львів: Кварт, 2005. – С. 27–34
36. Мудрик В. История возникновения и развития международных спортивных организаций инвалидов // Наука в олимпийском спорте. – 2006. – № 1. – С. 45–49. Передерий А., Борисова О., Брискин Ю. Общая характеристика классификации в спорте инвалидов // Наука в олимпийском спорте. – 2006. – № 1. – С. 50– 54.

37. Платонов В.Н. Система подготовки спортсменов в олимпийском спорте. Общая теория и ее практические приложения. – К.: Олимпийская литература, 2004. – 808 с.

38. Римар О.В. Особливості діяльності Міжнародного параолімпійського комітету // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фіз. виховання і спорту.–2002. – № 4. – С. 47–51.

15. Інформаційні ресурси

1. http://www.paralympic.org.ua/index.php?option=com_frontpage&Itemid=1 http://edu.helsinki.org.ua/sites/default/files/userfiles/posibnik_invalidnist_ta_suspilstv.pdf
2. http://archive.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/nos/texts/2006_1/pdf/art_9.pdf
3. http://archive.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/nos/texts/2006_1/pdf/art_9.pdf
4. http://revolution.allbest.ru/sport/00225427_0.html
5. http://archive.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/fvs/2012_2/stati/ukr/R3/anut30.pdf
6. www.2000.net.ua
7. www.new-most.info

7. Політика виставлення балів. Вимоги викладача

Для заохочення студентів передбачено систему додаткових балів. У разі відсутності студента з поважних причин (хвороба, виїзд на змагання, збори відсутність підтверджується відповідними документами), він повинен попередити викладача обираючи для себе зручний спосіб (наприклад, в усній формі особисто викладачу, відправивши повідомлення на Viber або на електронну пошту). Ми завжди зможемо прийняти альтернативні заходи для виконання завдань. Кожному студенту дозволено один раз бути відсутнім без поважної причини. У разі неодноразової відсутності з неповажних причин такі студенти втрачають право отримати оцінку вище 80 балів. Студенту, який не зміг вчасно виконати завдання надається можливість працювати за індивідуальним графіком, розробленим викладачем.

Система додаткових балів

3 бали – брав активну участь у дискусіях під час практичних занять (мінімум 6 разів)

Наукова стаття з тематики дисципліни:

3 бали – в університетських виданнях.

4 бали – в інших виданнях України.

Участь у змаганнях:

2 бали – зайняте призове місце на всеукраїнських змаганнях.

3 бали – зайняте призове місце на міжнародних змаганнях.

Студент повинен підготувати під час практичних занять низку матеріалів.

1 розділ – 50 балів. 3x5 балів за роботу на практичному занятті, 5 балів підготовка повідомлення (сам. роб.)+ 5 балів захист повідомлення, 5 балів підготовка конспекту за завданням(сам. роб.), 5 балів підготовка практичного завдання (сам. роб.), 5 балів оформлення конспектів курсу(сам. роб.), анотація статті або відповідного розділу у підручнику 5 балів (сам. роб.)+ 5 балів захист анотації

2 розділ – 35 балів. Підготовка реферату 5 балів(сам. роб.)+ 5 балів захист реферату, 5 балів за роботу на практичному занятті. Підготовка презентації 5 балів(сам. роб.)+5 балів захист презентації, 5 балів підготовка термінологічного словника(сам. роб.)+5 балів захист словника.

КР – 15 балів

Шкала оцінювання

Поточне тестування та самостійна робота										Сума
Розділ 1					Розділ 2				КР	
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9		
10	10	10	10	10	10	10	10	5		
Бали за розділ					Бали за розділ					
50 3 них на сам. роб. 15 балів					35 3 них на сам. роб. 20 балів				15	100

8. Підсумковий контроль.

Залікові вимоги

1. Які події сприяли виникненню Паралімпійських ігор.
2. Яку назву мали Паралімпійські ігри на початку заснування.
3. Становлення поняття «Паралімпіада».
4. Які чинники дають підставу визначити періодизацію Паралімпійських ігор.
5. Характеристика Сток-Мандевільського періоду.
6. Характеристика першого Паралімпійського періоду.
7. Обґрунтуйте причину великої кількості медалей у перших періодах Паралімпійських ігор.
8. Які організаційні проблеми спіткали організаторів Паралімпійських ігор на I-II періодах.
9. Характеристика другого Паралімпійського періоду.
10. Назвіть причину розколу нозологічних груп у 1984 році.
11. Характеристика третього Паралімпійського періоду.

12. Що змінилося з введенням функціональної класифікації.
13. Проаналізуйте загальну хронологію літніх і зимових ігор в адаптивному спорті
14. Стаття 13 “Фізкультурно-оздоровча та спортивна діяльність серед інвалідів”.
15. Робота Українського центру фізичної культури і спорту інвалідів “Інваспорт”.
16. Характеристика виступів спортсменів на літніх та зимових Паралімпійських іграх.
17. Виступ спортсменів Кіровоградщини на Паралімпійських іграх.
18. Назвіть спортсменів паралімпійців, які отримали звання «Герой України».
19. Створення міжнародного Паралімпійського комітету.
20. Змагання серед інвалідів визнані МОК.
21. Визначте основні напрямки діяльності МПК.
22. Структура МПК
23. Назвіть основні структурні одиниці МПК.
24. Які комітети у структурі МПК підпорядковані Виконавському комітету.
25. Надайте характеристику комітетам які функціонують у МПК.
26. Президенти МПК.
27. Паралімпійська символіка.
28. Які федерації інвалідів підпорядковані Національному спортивному комітету глухих України.
29. Структура системи фізичної культури і спорту інвалідів "Інваспорт"
30. Рік заснування ігор серед глухих людей.
31. Характеристика перших «Олімпійських ігор» серед глухих.
32. Визначте основні етапи, що сприяють підписанню угоди між МПК і Міжнародного спортивного комітету глухих.
33. Організаційні проблеми, які виникали на I етапі співпраці МПК і Міжнародного спортивного комітету глухих.
34. Що таке конфедерація. Характеристика конфедерації у дефлімпійському спорті.
35. Визнання Міжнародного спортивного комітету глухих.
36. Керівні органи Міжнародного спортивного комітету глухих.
37. Завдання Міжнародного Дефлімпійського комітету.
38. Технічні правила літніх Дефлімпійських іграх
39. Технічні правила зимових Дефлімпійських іграх
40. Вимоги до програм Дефлімпійських ігор.
41. Види спорту на Дефлімпійських іграх.
42. Участь глухих спортсменів у Дефлімпійських іграх в СРСР.
43. Участь Українських спортсменів в зимових Дефлімпійських іграх.
44. Участь Українських спортсменів в літніх Дефлімпійських іграх.
45. Особливості класифікації у Дефлімпійському спорті.
46. Проведіть порівняння олімпійського та паралімпійського спорту.
47. Основна ознака спортивних змагань Спеціальних Олімпіад.
48. Основні принципи Спеціальних Олімпіад.
49. Фундатори Спеціальних Олімпіад.
50. Проаналізуйте історичні етапи розвитку Спеціальних Олімпіад.
51. Хронологія Всесвітніх літніх Ігор Спеціальних Олімпіад
52. Міжнародна організація "Спеціальні Олімпіади"
53. Заснування ігор серед глухих людей.

54. Структура Міжнародного спортивного комітету глухих.
55. Вид спорту Спеціальних Олімпіад.
56. Спеціальні олімпіади в Україні.
57. Філософія, мета та завдання Спеціальних Олімпіад.
58. Особливості організації та проведення змагань за програмами Спеціальних Олімпіад.
59. Визначення права участі у Спеціальних Олімпіадах
60. Групи учасників змагань у Спеціальних Олімпіадах.
61. Критерії переходу спортсменів на наступний рівень змагань у Спеціальних Олімпіадах.
62. Визначте основну мету та завдання, які вирішує класифікація спортсменів в адаптивному спорті.
63. За яким принципом відбувається розподіл учасників змагань в групи на Дефлімпійських іграх.
64. Які проблемами виникали в ході створення єдиної класифікаційної системи для паралімпійців. Характеристика першої параолімпійської класифікації.
65. Визначте причину за якою спортсмени, що мають розумові відхилення так і не змогли приймати участь в Паралімпійських іграх, і не включені в класифікацію.
66. Які нозологічні групи увійшли в єдину параолімпійську класифікацію.
67. Проаналізуйте етапи сучасної класифікації на параолімпійських іграх.
68. На який термін присвоюється клас конкретному спортсмену.
69. Дайте коротку характеристику періодів становлення класифікаційної стратегії в параолімпійському виді спорту.
70. Назвіть основний показник розумового відхилення.
71. Як відбувається перевірка майстерності спортсменів на Спеціальних Олімпіадах.
72. За якими принципами відбувається проведення функціональної класифікації.
73. Назвіть основні положення на яких відбувається процедура класифікації з виду спорту.
74. Перспективи впровадження гандикапної системи класифікації в паралімпійському спорті.
75. В яких видах спорту введено систему гандикапу.
76. Види спорту, які входять до програми літніх і зимових ігор серед інвалідів.
77. Визначте види спорту в яких беруть участь спортсмени з вадами зору.
78. Визначте види спорту до яких не допускають людей з розумовими відхиленнями.
79. Визначте види спорту в яких беруть участь спортсмени тільки з ДЦП.
80. Характеристика матеріально-технічних засобів, які дозволяють здійснювати поза змагальну діяльність в адаптивному спорті.
81. Характеристика матеріально-технічних засобів, які дозволяють здійснювати змагальну діяльність в адаптивному спорті.
82. Характеристика впливу тренажерів на інвалідів.
83. Класифікація технічних засобів для виконання рухових дій в положенні сидячи.
84. Визначте найбільш характерні класифікаційні ознаки технічних засобів в положенні сидячи.
85. Характеристика підгрупи технічних засобів «Ті, які переміщуються».
86. Характеристика класу технічних засобів, які переміщуються за рахунок активних м'язових зусиль, з врахуванням конкретного місця докладання людиною цих зусиль.
87. Характеристика класу технічних засобів, що переміщуються за рахунок природніх і штучно створених сил.
88. Характеристика групи технічних засобів «Ті, які забезпечують».
89. Характеристика групи технічних засобів «Ті, що фіксують».
90. Класифікація технічних засобів тих, що забезпечують певний вид адаптивного спорту.
91. Класифікація технічних засобів тих, що забезпечують певний вид адаптивного спорту.
92. Засоби протезувальної техніки для занять фізичною культурою і спортом.
93. Технічні засоби для інвалідів з дефектами нижніх кінцівок.

94. Технічні засоби для інвалідів з дефектами верхніх кінцівок.
95. Матеріально-технічне забезпечення адаптивного спорту людей з порушенням зору.

Критерії та норми оцінювання знань студентів

При оцінюванні знань, умінь і навичок студентів при вивченні курсу «Адаптивний спорт» враховується:

- 1) наявність і характер засвоєння теоретичних знань і практичних вмінь (історія Паралімпійських ігор, класифікація спортсменів в Паралімпійських іграх, види спорту);
- 2) якість актуалізації знань з «Адаптивного спорту» (перспективи розвитку Паралімпійських ігор, види спорту які мають перспективу бути включені до ігор).
- 3) прояв творчості і самостійності в навчально-пізнавальній діяльності;
- 4) якість виконання самостійної навчальної роботи (зовнішнє оформлення, своєчасність виконання, ретельність тощо). Особливими вимогами до знань студентів з предмету є:
  - Розумітись на нозологічних класифікація у адаптивному спорі.
  - Знання етапів розвитку Паралімпійських ігор.
  - Знати особливості організації і проведення Паралімпійських ігор, Дефлімпійських ігор та Спеціалізованих олімпіад.

Рекомендовано наступні критерії оцінки з кожного виду контролю:

Практичні заняття

5,0 б. Глибоке розкриття одного з питань. Відповідь студента повністю відповідає змісту питання. Усі основні проблеми визначені чітко. Студент досить вільно й коректно користується методичною термінологією. Знає основні історичні моменти розвитку адаптивного спорту, види спорту. Виконуючі практичні завдання, студент повно і правильно виконав всі заплановані завдання: вільно володіє матеріалом, розуміється на етапах розвитку Паралімпійських ігор, висвітлює питання становлення і розвитку Дефлімпійських ігор і Спеціальних Олімпіад, організації і проведення змагань з позицій структурно-програмованого навчання. Протягом курсу підготував одну презентацію

4,0 б. Вільне володіння матеріалом. Відповідь студента в основному відповідає змісту питання. Не всі основні проблеми визначені чітко. Студент в основному правильно використовує методичну термінологію. Невелика кількість методичних помилок не перешкоджає розумінню змісту викладеного. Виконуючі практичні завдання, студент здатний застосовувати вивчений матеріал на рівні стандартів. При розв'язанні завдань може наводити окремі приклади на підтвердження і обґрунтування певних положень організації, і проведення змагань, етапів становлення ігор, орієнтується в основах матеріально-технічного забезпечення адаптивного спорту.

3,0 б. Активна участь у роботі під час заняття. Відповідь студента лише частково відповідає змісту питання. Основні проблеми визначені нечітко. Студент допускає значну кількість термінологічних помилок, що ускладнює розуміння змісту викладеного. Він володіє обмеженим запасом методичних термінів. Виконуючі практичні завдання, студент здатний застосовувати вивчений матеріал на рівні стандартів. При розв'язанні завдань не завжди може наводити приклади на підтвердження і обґрунтування певних положень методів, засобів навчання. Допускає помилки в структурі організації і проведення змагань, а також в етапах становлення Паралімпійських ігор та в особливостях матеріально технічного забезпечення адаптивного спорту. Не дотримується послідовності аналізу.

2,0 б. Участь у роботі практичного заняття. Відповідь студента не відповідає змісту питання. Основні проблеми не визначені. Студент майже не користується методичною термінологією. Його запас методичних термінів мінімальний. Виконуючі практичні завдання, студент володіє матеріалом на початковому рівні. Здатний зробити аналіз історичних подій по логічно виділеними частинам, може перерахувати види спорту що належать до зимових і літніх олімпіад, невпевнено переказує матеріал.

1,0 б. на практичному занятті не приймає участі в обговоренні матеріалу. Відвідав заняття у ролі слухача.

Від 0 – відсутність на семінарі (залежно від обставин).

Критерії оцінки та методичні вказівки щодо оцінювання самостійної роботи студента

Оцінювання самостійної роботи студента включає оцінку(ки) за виконання завдань, передбачених у навчально-методичному комплексі для розділу, що контролюється (ведення робочого зошиту для фіксації матеріалів до семінарів та практичних занять, а також виконання завдань, винесених спеціально для самостійного опрацювання).

В процесі вивчення навчальної дисципліни студент має право додатково виконати індивідуальне творче завдання, зокрема підготувати і захистити на аудиторному занятті реферат на обрану ним особисто тему, повідомлення, зробити оригінальну мультимедійну презентацію навчального матеріалу,

Теми реферату студент має обрати з числа рекомендованих кафедрою до кожної з тем певної початкової дисципліни у разі, якщо вона не обрана раніше іншим студентом групи. Студент може за погодженням з викладачем обрати і власну тему.

Критерії оцінювання реферату

Викладене розуміння реферату як цілісного авторського тексту визначає критерії його оцінювання: новизна змісту; обґрунтованість вибору джерел; ступінь розкриття сутності питання; дотримання вимог до оформлення.

Новизна змісту:

- а) актуальність теми дослідження;
- б) новизна й самостійність у постановці проблеми, формулювання нового аспекту відомої проблеми у встановленні нових зв'язків (міжпредметних, внутрішньопредметних, інтеграційних);
- в) уміння працювати з дослідженнями, аналітичною літературою, систематизувати й структурувати матеріал;
- г) наявність авторської позиції, самостійність оцінок і суджень;
- д) стильова єдність тексту.

Ступінь розкриття сутності питання:

- а) відповідність плану темі реферату;
- б) відповідність змісту й плану реферату;
- в) повнота й глибина знань з теми;
- г) обґрунтованість способів і методів роботи з матеріалом;
- е) уміння узагальнювати, робити висновки, зіставляти різні точки зору по одному питанню (проблемі).

Обґрунтованість вибору джерел:

- а) оцінка використаної літератури: чи розглянуті найбільш відомі роботи з теми дослідження (у т.ч. журнальні публікації останніх років, останні статистичні дані, довідки й т.д.).

Дотримання вимог до оформлення:

- а) правильність оформлення посилання на використану літературу, список літератури;
- б) оцінка грамотності й культури викладу (у т.ч. орфографічної, пунктуаційної, стилістичної культури), володіння термінологією;
- в) дотримання вимог до обсягу реферату.

Примітка: студент отримує максимум 5,0 б. за підготовку реферату та 5,0 б. за захист

реферату

Самостійна робота (підготовка конспекту за завданням, реферату)

5,0 б. Студент повно і правильно виконав всі заплановані завдання: повно і ґрунтовно написав конспект, всі пункти плану виконані в повному обсязі, робота написана відповідно вимогам до написання того типу робіт(обсяг, структура, зміст оформлення). Під час захисту всі висвітлені всі пункти та обґрунтовані всі пункти плану реферату.

4,0 б. Виконані всі формальні вимоги до написання й захисту реферату: витриманий обсяг, дотримані вимоги до зовнішнього оформлення. Проблема позначена, але не достатньо обґрунтована її актуальність, зроблений короткий аналіз різних точок зору на проблему й викладена власна позиція, сформульовані висновки, тема розкрита достатньо повно, дані правильні відповіді на додаткові питання під час захисту.

3,0 б. Конспект написаний стисло, не всі пункти плану розкриті повністю. Студент здатний застосовувати вивчений матеріал на рівні стандартів. Допускаються неповні відповіді по питанням, які вимагають фактичного матеріалу для підтвердження висунутих положень. Конспект і реферат написані стисло, не завжди повно розкрита тема. Під час захисту студент допускав неточності.

2,0 б. Є істотні відступи від вимог до реферування. Зокрема: тема розкрита лише частково; допущені фактичні помилки в змісті реферату або при відповіді на додаткові питання; під час захисту відсутній висновок.

1,0 б. Конспект і реферат написані формально не розкрита суть теми, не всі пункти розкриті, реферати оформлені не за всіма вимогами і не захищений або під час захисту допускались грубі помилки.

0 б. Конспект або реферат не підготовлений.

Критерії оцінювання презентації та практичного завдання

При оцінці презентації враховуються такі позиції:

Зміст

Розкрито всі аспекти теми

Матеріал викладений у доступній формі

Слайди розташовані в логічній послідовності

Заключний слайд із висновками

Бібліографія з перерахуванням всіх використаних ресурсів

Елементи оформлення

Зміна слайдів

Дизайн

Анімація: стандартні, установка ефектів при зміні слайдів

Графіки, діаграми, малюнки

Елементи творчості

Оригінальність і винахідливі приклади

5,0 б. У презентації відображено глибоке розуміння та усвідомлення матеріалу, творчий підхід до поставлених задач. Під час аналізу-інтерпретації зроблені самостійні висновки, аргументація, висловлене власне ставлення до проблеми. Малюнки, звуки, фото, анімації – у кількості, виправданій змістом презентації. Робота виконана творчо і самостійно. Презентація характеризується оригінальністю

4,0 б. Презентація має задовольняти всім критеріям нижчого рівня і одному або двом таким: відображає глибокий пошук при дослідженні та застосування навичок мислення високого рівня; показує явне поглиблення та розуміння теми; притягує увагу аудиторії.

3,0 б. Проект має чіткі цілі, відповідні темі. Включена інформація добута із різноманітних джерел. Проект корисний не тільки для студентів, які його створили

2,0 б. Проект представляє інформацію, яка структурована у формі опорного конспекту, зрозуміло для аудиторії. Зроблений акцент на важливих питаннях.

1,0 б. Проект сфокусований на темі, але не висвітлює її. Наявна певна організаційна структура, але вона не явна з показу. Можуть бути фактичні помилки чи незрозумілості, але вони не значні

0 б. Презентація або практичне завдання не виконано.

Критерії оцінювання повідомлення

При оцінці відповіді необхідно виділити наступні елементи:

Актуальність описаної проблеми та реальність запропонованого механізму вирішення даної проблеми.

Подання власної точки зору (позиції, ставлення) при розкритті проблеми.

Розкриття проблеми на теоретичному рівні (у порівнянні і з обґрунтуваннями).

Логіка в аргументації свої точки зору, врахування реальних обставин суспільного життя та власного життєвого досвіду.

Оригінальність підходу до вирішення проблем.

Узгодженість в тексті ключових тез та аргументів.

Несуперечність особистісних суджень.

5,0 б. Відображена світоглядна позиція автора, його погляд на сутність проблеми. Проблема розкрита на теоретичному рівні, у зв'язках і з обґрунтуваннями, з точним і повним використанням фахових термінів і понять у контексті відповіді. Робота логічна, послідовна, композиційно чітка. Дано аргументацію своєї думки з опорою на факти або особистий досвід.

4,0 б. Представлено власну точку зору (позицію, ставлення) при розкритті проблеми. Проблема розкрита на теоретичному рівні, з обґрунтуваннями, з достатнім використанням фахових термінів і понять у контексті відповіді. Власна думка аргументована фактами або особистим досвідом.

3,0 б. Представлено власну точку зору при розкритті проблеми. Проблема розкрита з використанням основних термінів і понять у контексті відповіді (теоретичні зв'язки й обґрунтування не присутні або явно не простежуються). Дано аргументацію своєї думки з опорою на факти.

2,0 б. Проблема розкрита при формальному використанні фахових термінів. Власна думка не достатньо аргументована фактами або власним досвідом.

1,0 б. Представлено власну позицію за даною проблематикою на побутовому рівні без аргументації. Проблема не розкрита або дана інформація не в контексті завдання.

0 б. Повідомлення не зроблено

Критерії оцінювання термінологічного словника

5,0 б Термінологічний словник оформлений бездоганно, в словнику виконано опис не менше ніж 25 – 30 термінів.

4,0 б Термінологічний словник оформлений, в словнику виконано опис не менше ніж 20 термінів.

3,0 б Термінологічний словник оформлений, в словнику виконано опис не менше ніж 15 термінів.

2,0 б Термінологічний словник оформлений, в словнику виконано опис не менше ніж 10 термінів.

1,0 б Термінологічний словник оформлений, в словнику виконано опис не менше ніж 5 термінів.

Критерії оцінювання конспекту курсу

5,0 б. Конспект оформлений згідно стандартних вимог, законспектовані всі лекції.

- 4,0 б.** Конспект оформлений згідно стандартних вимог, лекції законспектовані на 75%.
- 3,0 б.** Конспект оформлений згідно стандартних вимог, лекції законспектовані на 50%.
- 2,0 б.** Конспект неохайний, законспектовано 25% від всього матеріалу.
- 1,0 б.** Конспект неохайний, законспектовано 10% від всього матеріалу.
- 0 б.** Конспект не підготовлений.

Критерії оцінювання анотації до статті або параграфу у підручнику

При оцінці анотації враховують такі позиції:

Прізвище та ініціали автора; назва наукової праці, вид роботи (стаття, рукопис, монографія, підручник, дисертація тощо), місто, рік, видавництво, обсяг у сторінках, основні ідеї, результати та висновки друкованої праці.

5,0 б Анотація має коротку узагальнену характеристику статті містить до 20 рядків і витримані всі позиції вимог до написання такого виду робіт.

4,0 б Анотація має коротку узагальнену характеристику статті містить до 15 рядків, допущені незначні помилки в оформленні і структурі роботи.

3,0 б Анотація має коротку узагальнену характеристику статті містить до 10 рядків, допущені грубі помилки в оформленні і структурі роботи.

2,0 б Анотація має коротку узагальнену характеристику статті містить до 5 рядків суть статті розкрита не повністю.

1,0б Допущено багато помилок в оформленні, суть статті не викладена.

Особливості перекладання.

У разі коли студент не може вчасно здати залік, перекладання проводяться відповідно до розробленого кафедрою і деканатом графіку.